

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3 50
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRJEDTÉSEK FELVEJÉTEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-útszáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Kossuth Ferenc beszéde.

Kassa, nov. 29.

A függetlenségi és 48-as pártot, a kishitűek, a gerinctelen tévovázók rendszerint azzal a bírálattal illették, hogy programja tulságosan ideális, lelkesíteni vele jó, de ments Isten, hogy egyszer hatalomra jusson s beleszólása legyen az ország kormányzásába, mert akkor kiderül, hogy több benne az illúzió, mint a reálisan megvalósítható tartalom. Hangoztatták különösen ezt Kassán. A legutóbbi választás alkalmával a habarék-párt vezérei közül többen. Nem tehetünk róla, de ily kicsinyes intermezzóval kell kezdenünk, midőn repeső örömmel, büszke érzéssel olvassuk politikai vezérünk: Kossuth Ferenc parlamenti nagy beszédét. Nyilják meg a rövidlátók szeme, olvassák, gyönyörködjenek a nagy államférfi szédületes koncepcióju programjában és vallják be restelkedve, hogy bünyösen könnyelmű bírálatot hangoztattak, mikor a függetlenségi politika nemzet átalakító erejében egy percig is kétkedni merészelték.

Van-e Kassán önálló gondolkodásu elme, aki ezekután kétségbe vonja, hogy a függetlenségi párt politikai missziója nem reális fillérekön nyugszik? Ha elolvasta Kossuth Ferenc beszédét, az alkotásra érett terveknek, a nemzetgazdasági gyarapodásra szánt törvényjavaslatoknak sorozatát, mondhatja-e, hogy a függetlenségi politika csak illúziókban ringat s jelszavak meddő hangoztatásában kimerül? Olvasni kell a vezér programját. Ezerszer ismételjük, olvasni kell, mert a kishitűek ingadozását eloszlatja s diadalmasan nagyra növeli gyönyörűség reményünket, hogy nemsokára a kiszipolyozott nemzet új erőre kap s nemzeti javait megtízszerezheti.

Azt mondják ellenségeink, hogy ez a parlament üres szavazógép. Minő galád vád. Van-e értelme ott az egyéni ambíciónak, az indokolatlanul elnyújtott felesleges vitáknak, mikor az idő minden perce drága s halmazával szaporodik a maradandó alkotások száma.

A nemzet ellenkezőleg hálás a képviselőháznak, hogy a formalitásokon gyorsan tulteszi magát s a nagy alkotások egész sorozatának nyit teret és biztosít időt. Mert soha jobban el nem árasztottak országgyűlést, törvényjavaslatokkal, mint a mostanít. A miniszterek saját tárcájuk keretében maradandó alkotások munkáján fáradnak. S a nemzet e munka elé teljes bizalommal és várakozással néz. Csak ellenségünknek tesznek szolgálatot azok, kik a kormány vállalt programja ellenére, apró politikai csinyeken törnek a fejüket, mint például a néppárt spandasinja a vádalá helyezési javaslatával. Fussanak a Fejérváryak, elvégre velük leszámolt a nemzeti közvélemény, de a kormány nagy koncepcióju terveit nem ajánlatos ilyen epizódokkal zavarni.

Nekünk az alkotásra kész erők oly kápráztató megnyilatkozása kell, mint a minő Kossuth Ferenc programja. Ez a nagyszerű terv, ha csak felerészben is sikerül, ujja alakítja az országot, megteremti a gazdasági boldogulást. Egy nagy multu, európai tekintélyű államférfi. Hoszszu tapasztalatának gazdagsága tört elő Kossuth programjából s elszibasztotta szinte a gondolkodó elméket változatosságával, széles irányu, sokféle nagy eszméivel. És ezek a tervek nem mondva csinált ékességei egy politikai programnak, mert legtöbbje már törvényjavaslat alakjában megvalósításra vár s a többi még nem kész, de bejelentett terv is mihamar testet ölt.

A parlament úgy hallgatta Kossuth beszédét, mintha valaki a jövő Magyarország boldog korát vetítő képekkel rajzolta volna meg s bámulatából felocsudva lelkesedéssel ünnepelte az uralkodó legnagyobb vezérét. Ez a siker az eleven erőkre való tapintást jelenti. Kossuth megtalálta a reális élet varázsát s gazdaggá akarja tenni Magyarországot, hogy hatalmas legyen.

A népgazdagító, nemzet mentő alkotások munkájában kérjük a Gondviselést, adjon erőt Kossuth Ferencnek, hogy a nemzet legujabb történetében ragyogó nevét e nagyszerű

eszmék megvalósításával örökéletűvé tehesse. Hogy ahhoz a névhez fűződjék a gazdasági erejében ujjászületett ország új korszaka, amely névnek varázsa már egyszer szabaddá tette nemzetét. Kossuth Ferenc most gazdaggá s ezzel teljesen függetlenné teszi.

Rákóczi kriptá sirja.

Az írók agítálnak.

Fel a börtönből!

A Petőfi-társaság kassai zarándokutja alkalmával elhatározta, hogy országos akciót indít Rákóczi fejedelemnek kriptá sirjából való felhozatala érdekében. Herczeg Ferenc cikket már ismertettük, most Abrányi Emil irt vezércikket „Fel a börtönből!” címmel a Nap mai számába, melyben erős érvekkel száll sikra a sirból, a dóm kápolnájába való felhozatal mellett. Cikkének egyes részleteit ide iktatjuk:

Ott voltam a Petőfi-Társaság íródeákjai közt, akik hódolatuk pálmáágával Kassára zarándokoltak a Fejedelem szent hamvaihoz. Ott állottam én is a Dóm szűk kriptáregében, ahol Rákóczi és a hű bujdosótársak márványkoporsói közt csak szorongva fért el a kis zarándokcsapat. És vallom én is, amit sokan vallanak immár azok közül, akik a kassai Dóm kriptáregében megfordultak: ez a szűk és disztelen földalatti odu nem méltó a Fejedelem emlékéhez. Nem méltó ahhoz a pietáshoz, mely Rákóczi nyugvó-helyét nemzeti zarándoklás végső pontjául tüzi ki.

Nem a halottnak van szüksége diszre és pompára, hanem a nemzet élő millióinak, az ország mostani és jövőndő nemzedékeinek, akik erőt, hitet, vigasztalást akarnak meríteni Rákóczi sirjából; akik a hazáért, a szabadságért szenvedett vértanuság megdicsőülését, a bujdosásba és számkivetésbe ment határtalan önzetlenség jutalmát akarják szemlélni Rákóczi sarkofágjában; akik oltárt akarnak látni maguk előtt, ahol hatalmas tömegekben letérdelhessenek és föl-magasztosult szívvel imádkozhassanak; akik a Rákóczi hamvainak emelt siremlékben örök időkre szóló megtetesülését akarják látni annak a nagy nemzeti halálnak, amivel Magyarország a legboldogtalanabb és legdicsebb fejedelemnek tartozik.

Majd tovább így folytatja:

Nem látványosságról van itt szó. Ugyan ki az a cédalelkű, aki a Rákóczi hamvainak szánt komoly diszt látványosságnak fogja föl! Nem arról van szó, hogy Rákóczi koporsóját fölhurcolják a kriptá némaságából

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy alkalmam volt egy táljai nagy szálló birtokosnak az 1903-ik évi termését megvenni, amelyet a következő árak mellett árusítom:

**I liter
Táljai szamorodni
I korona.**

üvegre betét 10 fillér.

Biszterszky Róbert
fűszerkereskedő.

üvegre betét 10 fillér.

**I liter
Táljai asztali
80 fillér.**

KASSA, Fő-utca 22. szám (a kissétáttérrel szemben).

és közszemlere tegyék a közönséges kíváncsiság számára. Közönséges kíváncsiságról beszélni már magában veve is szentségtörés, amikor nyilvánvaló, hogy nincs ember ebben az országban, aki a legújszerűbb kegyelet ájtatosságával ne közelednék Rákóczi monumentumához. Arról van itt szó, hogy Rákóczi hamvait művészforgatta síremlékbe helyezték és ez a síremlék ott álljon a kassai Dóm oszlopai közt, a gyönyörű csucsívek alatt, ahol rátündökölhet a mi egünk napfénye, ahol rávetődhetik minden pillanatban ezek és ezek ragyogó pillantása.

Nem a föld alatt, hanem a föld felett, templomi magasságban, közel az Istenhez, — nem bujdosó tarsiával összekeverve, hanem egyedül, amilyen páratlan volt ő maga — nem halottak közt, mert sohasem halt meg, hanem élők közt, mert éini fog örökké —: így álljon Rákóczi síremléke töltonfolyvást a nemzet szeme előtt.

Cikkét azzal fejezi be, hogy a kormány és a törvényhozás fogjon össze, hogy II. Rákóczi Ferenc második fogsága mielőbb véget érjen.

A király jubilál.

A koronázás 40-ik évfordulója.

Nagy ünnepek Budán.

Kegyelem a bűnösöknek!

1907. június nyolcadikán lesz negyven esztendeje, hogy I. Ferenc Józsefet a budai Mátyás-templomban királyi koronázták. Ebből az alkalomból nagy ünnepeket lesz színhelye Magyarország, különösen pedig Budapest, amely természetesen az ünneplés központja lesz.

Illetékes körökben, mint értesülünk, már most foglalkoznak a nevezetes évforduló megünneplésével. A kormány és az udvar már most megteszik erre az országos és Európaszerte nagyjelentőségű ünnepre az előkészületeket. Így már most érintkezésbe lépnek a külföldi udvarokkal, mert a magyar kormány minden törekvése odairányul, hogy a magyar király koronázásának negyvenedik évfordulóján, budai várpalotájában lássa vendégül az európai országoknak képviselőit. És valószínű, hogy erre a ritka alkalomra fejedelmi vendégei is lesznek a budai királyi palotának.

A nagy nap ünnepeinek főmozzanata mindenesetre a parlamentben lesz, a hol a király a kupolateremben fogadja képviselők és főrendek hódolatát. Diszmenet indul fényes bandériumokkal a királyi palotából és maga ő felsége is részt fog venni ezen a jubilaris, pazarfényű diadalmenetben. A király diszhintója előtt ugyanabban a francia kocsiiban, mint a milleniumkor, a szent koronát viszik. A menet a parlamentig halad, a hol a két Ház, mint fennebb említettük, együttesen járul a királyi cél.

Az a beszéd, a melyet ő felsége ezzel az alkalommal mondani fog, nevezetes történelmi dokumentum lesz s politikai tartalma is messze kiható lesz, kivált nemzeti irányban. Hogy mik ezek a politikailag nagyjelentőségű nyilatkozatok, az határozottan nincs megállapítva, de szó lesz bennük a katonai kérdésekről is.

A beszéd elhangzása után délből megjelenik a hivatalos lap rendkívüli száma, a mely a politikai vonatkozásokon kívüli tartalmazni fogja azoknak a neveit, a kiknek a király, jubileuma alkalmából, megkegyelmez. Az összes katonaszökevények, a kik 1906 előtt bujtak ki a hadkötelezettség teljesítése elől, amnesztiát kapnak.

A koronázás negyvenedik évfordulóján mindenesetre korszakalkotó fordulat történik Magyarországon fejlődésében. Néhány napja nem hiába mondhatta egy magas állásu

udvari férfi a magyar kormány egyik tagjának:

— Am achten Juni wird sich in Ungarn jeder Mensch küssen!

A Bubits-ügy a képviselőházban.

Markos káplán interpellációja.

A képviselőház ülésén tegnap az interpellációk során Markos Gyula káplán országgyűlési képviselő foglalkozott a Bubits-üggyel.

Markos Gyula a kassai püspökség ügyében interpellál. Alig kezdte el beszédét, máris zúgolódtak a néppárt padjairól és más oldalról.

Ez nem való ide! — mondotta Zlinsky István.

— De igenis ide való! — vágta vissza szenvedélyes hangon Markos Gyula. — Meg fogják látni, hogy ide való. Ismerteti ezután azt a helyzetet, amelyben Bubits Zsigmond, az ősz püspök volt.

— Mennyit kapott ezért a püspöktől? — kérdezte most Hencz Károly.

Az elnök rendutasította Henczet ezért a közbeszólásaért, amely általános felszisszenést keltett. Markos folytatja felolvasását. Egy újságból citál ugyanis, hogy Várady címzetes püspök miként végezte funkcióját Bubits Zsigmondnál, amikor a püspököt joghatóságától megfosztotta. — Majd elmondja azokat a dolgokat, amelyek a kassai püspök botrányával kapcsolatosan ismeretesek. Bubits Zsigmond sirva panaszkodott, hogy minő helyzetbe hozták. Személyi akarata akarták lefegyverezni azzal, hogy agkori elme gyöngeséget fogtak rá. Beleegyezett a gondnokság alá való helyezésbe is.

— Ez nem egyházkerületi gyűlés! — mondotta Zlinsky István.

— El kell ezt mondanom, — folytatta Markos Gyula, — mert a kormánynak néhány tagja most tud a dologról.

Ezután előterjesztette interpellációját: Van-e tudomása a közoktatásügyi miniszternek arról, hogy minő eszközöket használtak a kassai püspöki szek betöltése körül? Van-e tudomása arról, hogy Bubits még most is akarata ellenére fogságban van s hogy az ebben résztvevők egyike most is ottan alkalmazásban van? Hajlandó-e a kultuszminiszter ezt megtorolni és Hets Ödön dr.-t a püspökségtől eltávolíttatni?

Az interpellációt kiadták a kultuszminiszternek.

Az interpelláció alatt feltűnt a Ház egyik emeleti karzatán Hajnóczy József, aki sokat szerepelt a hírhedt Bubits ügyben.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

A kereskedelmi tárca tárgyalása.

Vita a sztrájk törvényről.

Bpest, novemb. 29.

A képviselőház mai ülésén folytatták a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását. Az első szónok Sziklay Ottó volt, a ki semmi különöset sem mondott. Annál érdekesebb volt az új demokrata honatyának Pető Sándornak szűzbeszéde. Pető tetszetőnek mondja Kossuth tegnap elhangzott munkaprogramját. De már a sztrájk törvényről mondottakban nem ért egyet Kossuthal. Tény, hogy a sztrájkok a legjobban a kisipart sújtják. Erről ugylátszik megfigyelkedett a miniszter. Pedig helyes dolog volna, hogy az állam viselje a kisiparosokra

nehézedő terheket. Feleslegesnek tartja a létesítendő új sztrájk törvényt. A sztrájk körüli jelen törvényes intézkedések elégségesek. A sztrájk törvény csak még jobban meg erősítene a szakszervezeteket.

Bernáth István Petővel polemizál és örömmel fogadja a létesítendő sztrájk törvényt.

Kossuth kijelenti, hogy a hadsereg szállításai dolgában a közös hadügyminiszter és e kormány között létrejött egyezmény a magyar ipar teljes diadalával járt.

Szterényi államtitkár, miután felolvasta a Kossuth által aposztrofált egyezményt, beszédbe fogott s mindjárt álláspontot foglalt a munkás szakszervezetek ellen. Ezek szítják a sztrájkokat. Ezeknek tulajdonítható, hogy a múlt évben a sztrájkok következtében mintegy 660.000 munkanaptól elestek a munkások. Ezen szomorú állapotok orvososerei: a sztrájk törvény s ennek nyomán új iparos munkás osztály nevelése.

Óriási gyárrobbanás.

40 halott! 200 sebesült!

Berlin, nov. 29.

Vestfália tartomány Dortmund nevű gyár városából jelentik, hogy ott egy robbanószer gyár ma reggel a légbe röpült. Sok munkás a robbanás következtében halálát lelte. Nyomban megindultak a mentési akciók, a mikor egy másik, az előbbinél még rettenetesebb robbanás reszkettette meg a várost. A robbanás hatását a szomszéd gyárak is megéreztek s nagy részük össze is dült.

Berlin, nov. 29.

A dortmundi „roburi” gyár légberöppült. A halottak és sebesültek száma kitesz 300-at, ha nem többet.

Berlin, nov. 29.

A szerencsétlenség áldozatai közül 3 meghalt és 80 oly súlyosan megsebesült, hogy még a mai napot sem érik meg. A mentési munkálatokat kénytelenek voltak abbahagyni, mert újabb robbanásoktól félnek. A szerencsétlenség a tavalyi kurrieri katasztrófához hasonlítható.

Berlin, nov. 29.

Dortmundból távirják, hogy délig 40 halottat és 200 sebesültet sikerült a mentőknek az összedült gyár törmelékei alól kivonszolni. Borzalmas állapotok okozója lett a szerencsétlenség. A detonáció olyan rettenetes volt, hogy mértődnnyi távolban is megreszkettette az épületeket.

Dortmund, nov. 29.

Az első robbanás reggel 9 órakor történt. Egy félórával később következett a második robbanás. Alig van itt épület, melyet megne rongált volna a detonáció. A hullák legnagyobb része tej és végtagok nélkül hever szanaszét a törmelékek között. Borzalmassan el vannak éktelenítve az életben maradtok is. A mentést mindazonáltal beszüntették, nehogy újabb áldozatokkal járjanak az előrelátható újabb robbanások.

A függetlenségi párt értekezlete.

Darányi a lóverseny fogadásokról.

A pártban — a párt ellen.

Budapest, nov. 29.

Az országgyűlési függetlenségi és negyvennyolcas párt értekezletét csütörtökről péntekre halasztották el. Ezen az értekezleten fogja Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter azt a tervet előterjeszteni, melyet a lóverseny fogadások további elfajulásának megakadályozására közel jövőben a képviselőház elé fog terjeszteni. Ezen kívül,

amint jelentettük is már, az értekezlet foglalkozni fog a párt belső ügyeivel is. Nemcsak az utóbbi időkben sokat emlegetett pártfegyelem kérdése fog itt szóba kerülni, hanem valószínűleg nyílt állásfoglalás is történik azokkal a párttagokkal szemben, akik a pártnak a kormánnyal szemben való helyzetét megnehezítik és akadályozzák a függetlenségi pártot elvállalt kötelezettségei teljesítésében. Meggondolás tárgya volt, nem volna-e egyszerűbb: negligálni a nyugtalanító agitációit? és napirendre térni ezek fölött a hangok fölött, melyek a népszerűség kereséséért ilyen módon a kormány és a függetlenségi pártot egyaránt támadó lapokban, összeegyeztethetőnek tartják a párt elveivel és a függetlenségi törekvésekkel, az a meggyőződés kerül előtérbe, hogy le kell számolni ezekkel a nagyon is egyéni törekvésekkel és véglegesen tisztázni azoknak a kifelé gvatiláló párttagoknak a helyzetét, kik szűknek és nem megfelelőnek találják a párt mostani kereteit, a minden áron szerepelni akaró ambíció számára.

A szerb konfliktus.

Uj tárgyalás Szerbiával.

A belgrádi követ visszahívása.

Budapest, nov. 29.

A kereskedelmi és vámügyi konferencia tegnap befejezte a vámügyi eljárásokra vonatkozó tanácskozásait, hír szerint Szerbiával a megszakadt tárgyalások újból megfognak kezdődni, a mennyiben a tárgyalások újra való fölvetelére a külügyminisztérium megtalálta a jogcímet és ennek alapján báró Cikann belgrádi osztrák-magyar nagykövet már tegnap átnyújtotta a szerb kormánynak azt a válasz jegyzeket, mely a most befejezett vám és kereskedelmi konferencia határozatait alapján készült. Egy Belgrádból érkezőt az állítólag beavatott forrásból eredő hír szerint Cikann báró belgrádi osztrák-magyar nagykövetet legközelebb vissza fogják hívni, visszahívásának az oka az az ágyú fiaskó, mely Szerbia legutóbb tanúsított magatartása után az egész Goluchowszky-féle külpolitikát érte. Utódjául az említett forrás, Forgács János rio-de-janeirói követet említi.

ÚJDONSÁGOK.

— **Vitaestély a jogakadémián.** Pénteken este 6 órakor vitatülés lesz a Jogakadémián. Tárgy: Fényes Samu dr. multheti előadása. Vendégeket szívesen látnak.

— **Az Andrassy-szobor leleplezése.** Kassa város nagy szülőföldének, az első alkotmányos magyar miniszterelnöknek, gróf Andrassy Gyulának emlékszobrát vasárnap leleplezik le a parlament előtt nagy ünnepséggel. A szoboravató ünnepi beszédet Széll Kálmán fogja mondani.

A leleplező-ünnepség ő Felsege jelenlétében vasárnap, december 2-án délelőtt tizenegy órakor a következő sorrendben fog végbemenni: 1. Ő császári és apostoli királyi Felsegét a magyar királyi miniszterek fogadják s a részére fentartott diszsátorba kísérik. 2. A szoborbizottság nevében Széll Kálmán avatóbeszédet mond és ő Felsege engedelmét kéri a szobor leleplezésére. 3. A székesfőváros polgármestere átveszi a szoborművet. 4. A képviselőház és a főrendiház elnöke koszorut helyeznek el a szobor talapzatára. 5. Ő császári és apostoli királyi Felsege távozik a diszsátorból és a szoborművet körüljárja.

— **A „Kassai Athletikai Club“** december 1-én kezd meg 6 hetes birkozó tanfolyamát, a melynek szakszerű vezetésére Hol-

lubai Ferenc ismert jeles s legutóbbi bécsi győzelme által országoshírű birkozó mestert szerződtette. Hollubán Bécsben a nemzetközi birkozverseny alkalmával a könnyű súlyúak csoportjában összes ellenfeleit leverte s ezzel nagy dicsőséget szerzett a magyar sportnak. Hollubán bécsi diadala után lemondott az amateurségről és a birkozást mint ennek kiváló mestere szándékozik hazánkban tovább fejleszteni és megkedveltetni. A K. A. C. megragadta az alkalmat és a jeles mestert legelső sorban szerződtette. A tanfolyam bevégeztével a club országos birkozóversenyét is megfogja rendezni. Hollubán pénteken este 6 órakor mutatkozik be a clubban (Kovács-u. 21.) a mely alkalommal az érdeklődőket szívesen látja a club vezetősége.

— **Kifosztott diák-lakás.** A Kovács-utca 38. számú ház kapubejárata alatt levő egyik elkülönített szobába, hol a közigazgatási tanfolyam több hallgatója lakik tolvaj lopódzott be. Az ajtófélfára felfüggesztett lakáskulccsal az ajtót kinyitotta és seb-tiben magával vitte a kezeltűgyébe eső ruhadarabokat. A kifosztott diákok tolvaját most a rendőrség keresi.

— **Művészeti és irodalmi jourok.** Mint utólag értesülünk, a Szalay Lászlóné által rendezett irodalmi és művészeti jourokon a már jelzettekön kívül Hoffmann Hugó tábornokné, Paksy Ella és Csoma Józsefné a háziasszonyi szerepeket szintén voltak szívesek elvállalni.

— **Rabló cigányok.** Tegnap este 6 óra tájban Burger Lajos szabó, vas-utcán levő lakásán egy ravaszul kieszt rablást akadályoztak meg. Az udvar benyílójában hatalmas bál ruha feküdt, vásárra készen telpakolva s lepedővel beborítva. A szabó kocsisa azonban estefelé észrevette, hogy egy asszony kuporodik a ruha bál körül, oda ment s el akarta kergetni. A zajra kijött Burger Lajos, mire a nő rimánkodva kérte, hogy adjon neki éjszakára szállást az istállóban, mert majd megfagy. A szabó szíve már-már megegett a nő rimánkodásán, mikor a szolgálja észreveszi, hogy a ruhából lepedője alól ki van bontva s ruhák lógnak ki az óriási csomagból. Nyomban átlátta a helyzetet s rátámadt a cigányasszonyra, aki a rablást nem fejezhette be. Közösen megragadták a tetten ért tolvajt, a mire több cigány rontott be s megtámadta a szolgát s kiakarta szabadítani a rabló asszonyt. Az egyik cigány a szolgát megsebesítette. Az előhívott rendőr elől azonban megfutamodtak. A cigányasszonyról kiderült, hogy Gadzsor Anna többszörösen büntetett előéletű notórius tolvaj.

— **Milyen idő lesz? Meteor** írta: A csomópont újra hideg jellegű a bolygók részéről, a Napon izgatott erőhatások észlelhetők, úgy, hogy e hónap vége igen változatosnak ígérkezik, szeles, viharos jelleggel. December hónap csomópontjai közül leg-erősebb hatásuk az 1. 14. és 21-ikiek és pedig az 1-ső hideg, a 14-iki csapadékos, a 21-iki hideg jellegű, ahol a 14-iki nagymennyiségű csapadékot, s a 21-iki pedig erős hideget ígér a bolygók állásaiból kifolyólag.

— **Elgázolt leány.** Trencsénből jelentik: Trembos Anna fenyves-szorosí 16 éves gyái munkásleány sötét este a munkától hazatérteben a vasuti vágányok között haladt, miközben egy vonat holtra gázolta.

— **Az elmebetegség.** Egy életbiztosító társaság titkára beszéli, hogy egy vidéki magyar biztosítási ajánlatot tesz. Az ajánlati ivnek van egy kérdőpontja, amely így szól: Van-e a családban elmebeteg? A magyar ezt így töltötte ki: „Nem vót instálom egy se. Sem az apám, se az anyám, se az öregapám, se az öreganyám. Se az asszony apja, se öregapja. Egyedül az én eszemet vette el a jó Isten, mikor a sógoromnak aláírtam a váltót . . .“

— **Félmillió lopás.** A zürichi rendőrség mint lapunknak onnan táviratozzák — az olasz rendőrség megkeresésére szombaton reggel egy fogadóban letartóztatott egy olasz kereskedőt, aki Staeblernek nevezte magát a rendőrségen s azt mondta, hogy Elzászból való. A vendégfogadó könyvébe Dernchempen Recklinghausen bárónak írta be magát. A feljelentés szerint a kézrekerült szélhámos több mint félmillió lírát sikkasztott és lopott.

— **Halálos ugrás.** Szepesvéghely községben az uton haladó kocsirol — mint szepesszombati tudósítónk írja — özv. Grolyák Anna oly szerencsétlenül ugrott le, hogy nyomban meghalt. A nyomozás azonnal megejtetett, mely megállapította, hogy özv. Grolyák Anna saját vigyázatlanságának, illetve véletlen szerencsétlenségnek lett az áldozata.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Csütörtökön, nov. 29-én, párosbérlet itt először. *Hamlet gróf.* Vigjáték 4 felv.

Pénteken, nov. 30-án, páratlan bérletben másodsor *Hamlet gróf.*

Szombaton, dec. 1-én páros bérletben, *A 47-ik cikk.* Dráma 4 felv.

Vasárnap, dec. 2-án, két előadás; délután 3 órakor, leszállított helyárrakkal, *A kis alamuszi* operette, este páratlan bérletben, *Az igmándi kispap,* eredeti népszínmű.

— **Takarodó.** Bayerlein katona-dramáját adták tegnap munkáselőadásul. Katonai dráma, de a tendenciája éle nem katonák ellen fordul. Nem antimilitarista darab s a katonákat nem is ellenszenves színben tünteti fel. Az a szerelmi történet, mely a kaszárnya talain belül játszódik le, épp úgy a polgári életben is végbemehetne s akkor a hadnagy helyét egy gazdag és előkelő fiatalember foglalná el. A társadalmi állás ellentete pl. egy iparos leánya és a gyáros fia között ugyanaz lenne, mint ebben a darabban.

Speciális ize csak az utolsó felvonásban van, mikor a szubordináció ereje tartja vissza Volkhardt őrmestert a boszuállástól.

Az alapeszméje és tendenciája, hogy a természet nem ismer társadalmi osztálykülönbséget, mert ime az előkelő ifju hadnagy boldog és megelégedett az alantasa leányának karjai között s viszonya miatt nem lázad föl a büszkesége. Az összeütközés abból az ellentétből fakad, mely a ferde világfelfogás s a természetes érzés megnyilatkozása közt merül fel. Tendenciája tehát a mesterséges osztálykülönbségek ellen irányul.

A nézőtér színültig megtelt munkásemberekkel, munkásnőkkel, akik nagy gyönyörűséggel élvezték a jó előadást. Valóban a szereplők nagy buzgalommal és lelkesedéssel játszottak, a szokatlan alkalom mintha feltűzelt volna mindenkit.

Elsősorban Etsy Emiliáról (Klári) kell megemlékeznünk, aki határozott drámai erővel játszott és egészen elbájolta a közönséget.

Bartha (Volkhardt őrmester), Szénássy (Lauffer hadnagy) igen jók voltak. Rác dr. igaz művészettel, realismussal, bensőséges igazsággal játszotta a Queisz szerepét. Fáy Zoltán (Helbig káplár) érzéssel és közvetlenséggel játszott. Ha megtanulja majd a mondatok helyes intonálását s a természetes hangsúlyozást, teljes egészében érvényre juttathatja organuma szépségeit, Nagy Gyula (Mihalek) pusztá megjelenése is megneveztette a nézőket. A többiek közül Komjáthy János tünt ki kifejezésteljes játékaival. Fűzy István ügyes színésznek mutatta magát. (— r.)

DUBEZ IMRE
UTÓDA
drogeria Kassa

ajánlja VALÓBAN KITÜNŐ MINŐSÉGŰ gyógyárúit, illatszereit, piperecikket, háztartásicikkeket, párisi különlegességeket, szappanait. Fog- és száj-ápolási szereket és eszközöket. MANICURE szerek.

Az idényre
VALÓDI CONACOT. VALÓDIRUMOT.

Kitűnő orosz és kínai theákat, ezen üzletnél megszokott szolid árban és kiszolgálásban.

THE BERLITZ SCHOOL
OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbáorák ingyen

Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig s délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900, 2 arany érem

Fricsovszky Vincze

kőfaragó é sirkőraktára
Kassán, Pesti-ut 27. szám.

Nagy választék SIREMLÉKEK syenit, grani tirolí, sziléziai és vörös márványfajokból, valamint terméskövekből 120 koronától 200 koronáig.

Rendelés folytán nagyobbak is készíttetnek.

Készít:
ÉPÍTKEZÉSI MUNKÁLATOKAT, uti kereszteteket, keresztelõ medencéket, emléklapokat, SIRSZEGÉLYEKET, vasrácszatokkal vagy anélkül, VASKRESZTEKET stb.
Kőfaragó munkák jutányos árban elfogadtatnak

Kiadó: Muranyi Jozsef.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte **4°** -ra
fel

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a cs. kir. szab.

Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali),

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társaság
főügynöksége a székesegyházzal szemben, saját házában.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisorsolt értékpapírok leszámítása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyószámla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttalálás bármely külföldi városba csekély díj mellett.

Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA